Oplegger bij het Onderzoeksrapport Vrijwilligerswerk van Wyzer

In de eerste helft van 2023 heeft adviesbureau Wyzer onderzocht wat een passende rol is voor de gemeente in de ondersteuning en waardering van vrijwilligerswerk, in aanvulling op de ondersteuning en waardering die vrijwilligers krijgen van hun eigen organisatie.

Methode
Drie onderzoeksmethoden zijn gebruikt in het onderzoek. Ten eerste is er deskresearch gedaan, waarbij trends en ontwikkelingen in het landelijke en Osse vrijwilligerswerk zijn geïnventariseerd. Ten tweede zijn open gesprekken (focusgroepen, klankbordgroep, interviews) gevoerd met verschillende partijen. Ten slotte is een enquête gehouden onder 309 Osse vrijwilligersorganisaties.

Resultaten
Uit het onderzoek blijkt dat het lastig is om voldoende vrijwilligers te werven en behouden. Vrijwilligerswerk en de bijbehorende verantwoordelijkheden worden steeds complexer. Vrijwilligersorganisaties hebben behoefte aan een centraal punt binnen de gemeente Oss waar ze terecht kunnen met hun vragen en ideeën. Dit kan een persoon zijn die vrijwilligers laagdrempelig kunnen bereiken. Er is behoefte aan een persoonlijke benadering en begeleiding van vrijwilligersorganisaties door de gemeente. Ook is er behoefte aan het meer verbinden van partijen door bijvoorbeeld het opzetten van lerende netwerken.

Vervolg
De resultaten van dit onderzoek vormen de basis voor het nieuwe vrijwilligerswerkbeleid in de gemeente Oss. De uitkomsten van het onderzoek zijn verder toegespitst op de Osse samenleving en gemeentelijke organisatie. We kiezen daarbij voor versterking van de ambtelijke organisatie. Met de opdracht om enerzijds vrijwilligersorganisaties te steunen en te versterken (extern) en anderzijds in de gemeentelijke organisatie te borgen dat vrijwilligersorganisaties beter begeleid en ondersteund worden (intern).

ONS Welzijn en het SEC zijn belangrijke partners van de gemeente Oss in het stimuleren van vrijwilligerswerk. ONS Welzijn heeft een rol in het contact met vrijwilligers en het matchen van vraag en aanbod. Zoals vastgelegd in de subsidieafspraken voor het jaar 2024 heeft ONS Welzijn de taak om jaarlijks een plan te maken hoe zij de inzet en coördinatie van informele ondersteuning uitvoert. In het plan wordt de organisatie en inzet van de volgende onderdelen over vrijwilligers(werk) uitgewerkt:

- Werving, selectie en matching van vrijwilligers;
- Promotie van vrijwilligerswerk;
- Coördinatie van de inzet van vrijwilligers en vrijwilligersprojecten en daarbij aansluiten bij behoeften van inwoners;
- Informatie, advies en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers;
- Een veilige werksituatie voor de vrijwilligers (zoals verzekering, VOG, vertrouwenspersoon);
- Het faciliteren van de activiteiten die vrijwilligers uitvoeren (zoals vergoedingen en activiteitenkosten.

Het SEC richt zich op de versterking van vitale verenigingen en ondersteuning van sportverenigingen die werken met vrijwilligers. Zoals vastgelegd in de Uitvoeringskaders voor 2021-2025 heeft het SEC vanuit de ambitie *Vitale Sportaanbieders* een rol in de ondersteuning van sportverenigingen. Het beleidskader Vitale Sportverenigingen is hierin leidend en is een instrument om het sportaanbod en de sportverenigingen te waarborgen in de toekomst. Sportverenigingen worden gevraagd om hun maatschappelijke waarde te vergroten, maar bijvoorbeeld ook kritisch te kijken naar hun eigen organisatie op het gebied van bestuur, vrijwilligers en organisatie. Het SEC biedt hierbij ondersteuning.

Het Vrijwilligerspunt binnen de gemeente Oss richt zich op ondersteuning van vrijwilligers bij gemeentelijke processen en is een verbindende factor tussen Osse vrijwilligers(organisaties). Dit betekent dat het Vrijwilligerspunt Oss de volgende taken heeft:

- Verbinden van vrijwilligers(organisaties) in lerende netwerken;
- Verbinden van verschillende afdelingen in de ambtelijke organisatie;
- Signaleren van knelpunten in de ambtelijke organisatie en het adviseren over oplossingen;
- Doorverwijzen van vrijwilligers(organisaties) naar bijv. ONS Welzijn & het SEC;
- Ontwikkelen van een vraagbaakfunctie.

In deze samenwerking versterken deze partners elkaar, om gezamenlijk zoveel mogelijk Osse vrijwilligers te bereiken en ondersteunen.

Oss, november 2023